
Studovat jen jeden obor je málo

Studovat jen jeden obor je málo

PRAHA 5. listopadu 2004 Menší možnost uplatnění a větší konkurence na trhu práce. Takové jsou vyhlídky absolventů humanitních jednooborových studijních programů na českých vysokých školách. Ačkoli se jejich nabídka na univerzitách každoročně zvyšuje, čerství absolventi většinou zaměstnání v oboru nenajdou.

Zdokonalit se v cizím jazyce a nabrat praktické zkušenosti. Takové jsou důvody absolventky jednooborové bohemistiky na olomoucké filozofické fakultě Aleny Rejdákové k cestě do Velké Británie. "Na škole mě to sice moc bavilo, uplatnit se s mým oborem je ale dost těžké. Praktických znalostí jsme totiž při výuce moc nezískali," svěřila se mladá žena, která jako jedna z mála našla práci hned po promoci. "Musím říct, že jsem měla štěstí. Uchytila jsem se v regionálních novinách, což bylo alespoň přibližně příbuzné tomu, co jsem vystudovala," vysvětlila pětadvacetiletá Alena.

V zaměstnání ale vydržela jen rok. "Všechno jsem se učila za pochodu. Pak jsem stejně pochopila, že to pro mě není to pravé," zdůvodnila své rozhodnutí. Pár měsíců potom prožila porobně jako většina jejích spolužáků v evidenci úřadu práce. "Nakonec jsem ale usoudila, že bude lepší, když vyrazím do ciziny. Když nic jiného, alespoň se pořádně naučím anglicky," řekla vysokoškolačka, která bude v Británii pracovat jako au pair.

V žádné jiné oblasti se Pavel Mücke po maturitě necítil tak silný jako v historii. Proto se na olomoucké Univerzitě Palackého (UP) rozhodl studovat výhradně tento obor. Je navíc jednou z výjimek, chce se totiž zaměřit na vědeckou dráhu. "Zůstal jsem na katedře, protože mě historie velmi zajímá. Navíc ze zkušenosti vím, že v běžné praxi se jen s jedním oborem těžko uplatníte," říká šestadvacetiletý doktorand. Studium společně s ním dokončily zhruba tři desítky jeho kolegů. "Někteří byli úspěšní a našli si místo v archivech, muzeích či státních institucích. Většina ale skončila mimo obor v soukromé sféře či rozšířila početné řady nezaměstnaných. I ti, kteří třeba učí někde na škole, si dodělávají dálkově druhý obor, aby vůbec mohli v konkurenci s ostatními pedagogy uspět," dodal Mücke.

Na nezáměr o jednooborové studium si rozhodně nemohou stěžovat například na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Uchazečům nabízejí kolem čtyřiceti samostatných programů. "Pokud se studenti hlásí na dva obory a v jednom z nich neprojdou přijímacím řízením, mohou být přijati do programu, kde u zkoušek uspěli," vysvětlila vedoucí studijního oddělení filozofické fakulty Vlasta Dvořáčková.

Škola má tak podle ní daleko větší šanci, že se mladí lidé nakonec ke studiu zapíší. "Konkurence s ostatními vzdělávacími institucemi je velká. Čím více studentů přijmeme, tím méně jich paradoxně nastoupí," doplnila.

Víc praxe by pomohlo

Situaci se zaměstnáváním absolventů by podle některých akademických pracovníků mohly vyřešit studie, které by mapovaly i uplatnění posluchačů jednooborových programů. "Rádi bychom si dokument nechali zpracovat. Není to ovšem krátkodobá záležitost. Vytvořit podobnou analýzu je práce na několik let. Navíc na podobné věci nemáme finanční prostředky," sdělil vedoucí katedry bohemistiky olomoucké Filozofické fakulty UP Lubomír Machala. Jeho pracoviště nabízí mimo jiné jednooborové studium české filologie. "To jsme původně zamýšleli jako prestižní program, který by vychovával mladé specialisty. Časem se však ukázalo, že skutečnost je jiná. Pro řadu studentů je tento obor pouze nouzovým řešením, jak dokončit školu například po neúspěchu v druhé kombinaci. Někteří se k nám zase hlásí, protože přece "česky umí", upřesnil.

To, že mladí lidé stále usilují i o obory, s nimiž jen těžko hledají uplatnění, je podle Machaly jejich svobodné rozhodnutí. "Bývá to často motivováno i touhou po vysokoškolském diplomu. Těžko si pak už při nástupu uvědomují, jaká je jejich reálná šance na trhu práce," řekl. Katedra v současnosti nabízí i bakalářské studium zaměřené na ediční praxi ve sdělovacích prostředcích. "Chtěli bychom, aby měli díky praktickému zaměření větší možnosti uplatnění," uzavřel Machala.

Každoroční průzkum zaměřený na vyhlídky absolventů se letos už podeváté uskutečnil na brněnské Masarykově univerzitě. Mimo jiné z něj vyplynulo, že se více než tři čtvrtiny posluchačů této vysoké školy domnívají, že bylo studium orientováno příliš teoreticky. "Zjistili jsme ale také, že celková nezaměstnanost mezi všemi absolventy je pouhé jedno

procento. Valná většina našich studentů se navíc podle studie snaží hledat práci ve svém oboru," uvedl prorektor pro sociální a ekonomické záležitosti Antonín Slaný.

Jitka Porupková